

İÇİNDEKİLER

Normal ve olağanüstü	8
Neyi canavarca buluruz ?	15
Canavarlığın cazibesi	21
Canavarlık tanrıların bir işareti midir?	25
Canavar ve insanın ayrımı	30
Canavarları yok eden kahraman ve büyücü çırağı	38
İçimizdeki ve başkasındaki canavar	45
Tarihi ve siyasi canavarlık	54
Aklın uykusu canavarlar yaratır çıkar	65
Dizin	74
Canavarlar galerisi	75

Gévaudan Canavarı* korkunçtur. Çünkü bu yaratık sadece devasa bir kurt değil, aynı zamanda vahşi ve gece avlanan birçok hayvanın karışımıdır. İskoç Gölü'nün karanlık sularında avlanan ejderha-balık biçimindeki **Loch Ness Canavarı*** da ürkütücüdür. Bu korku saçan yaratıkları kimse hiçbir zaman tam olarak görmemiştir. Bu canavarları yaratan söylentiler ve efsaneler, genellikle korkunun etkisiyle anlattıklarımızla üretilir. **Ama canavar kavramı, insani olanı daha iyi anlamamızda bize yardımcı olur.**

Normal ve olağanüstü

Günlük hayatımız içinde her şey bizim için genellikle normaldir. Güneş doğar, yağmur yağar, yakınlarımızla sakin sakin konuşurum, yoldan geçenler, kedi miyavlamaları, koyun kolayca kuzu doğurur. Korkunç herhangi bir şey yoktur! Normal, uzlaşmalar ya da alışkanlıklarla üzerinde karara varılmış **normlara** uygun olan anlamına gelir ama özellikle de **fizik** (yer çekimi, madde gibi) ve **biyoloji** (üreme, türlerin dış görünümü, organların çalışması gibi) yasalarına uygundur. Normal aynı zamanda ait olduğumuz toplum ve dönem tarafından oluşturulmuş davranış kurallarına da uygunluk anlamına gelir.

Normlar
Davranışlarımıza yön veren prensip ve değerler

Fizik
Maddenin ve yapısının bilimsel incelenmesi

Biyoloji
Canlı olan her şeyin bilimsel incelenmesi

Friedrich NIETZSCHE
(1844-1900)
Alman filozof.

**CANAVARLARLA BOĞU-
ŞAN KİŞİNİN CANAVAR-
LAŞMAKTAN SAKINMASI
GEREKİR. KARANLIĞA
UZUN SÜRE BAKARSA,
SONUNDA KARANLIK DA
SENİN İÇİNE BAKMAYA
BAŞLAR.**

Friedrich Nietzsche

Çocuk büyürken normal olmak için çaba harcar. Ergenlikte kimi zaman normal olmamaktan korkarız. Ya da normal değilmişiz gibi rol yaparız. Fakat belli bir normallik olmadan huzurlu ve güvenli bir sosyal yaşam, ölçütler olmadığı için, mümkün olmayacaktır.

Peki her şey yoldan çıksaydı ne olurdu? Gökten kurbağalar yağsa? Koyunlar çift başlı ya da beş bacaklı kuzular doğursaydı? Rastladığım yaşlı bir insanın devasa bir kafası ve ufacık bir çocuk bedeni olsaydı?

Anormal bir durum karşısında şaşkına döndüğümüzde, “**Olağanüstü!**” deriz. Kimileri de “Mucizevi!” demeyi tercih eder, çünkü doğa kanunlarından kaçan varlıklar ya da olgular olduğuna inanırlar.

Bazıları, doğanın genel kurallarına uymayan varlıklara inandıkları için, “**mucizevi**” demeyi tercih ederler.

Olağan dışı korku verici hâle geldiğinde ya da ölçüsüz bir hâl aldığı anda, “Ama... ama **bu korkunç!**” diye bağırırız. Deniz birkaç bina boyu kabarsa ve etraftakilerin boğulmasına neden olacak şekilde kıyılara binlerce kilometre zarar verirse, “devin dalgaların”dan bahsederiz çünkü kural dışı ama açıklanabilir bir fizik olayı yerine görünmez ve kötü kalpli bir deniz devinin gücünü hayal etmeyi seçeriz.

Binlerce insanın bilerek ve isteyerek katledildiğini öğrendiğimde, insan gibi değil de bilinmeyen bir tür vahşi bir hayvan gibi davranıldığı için bu eylemi canavarca hislerle işlenmiş bir suç olarak nitelendiririm.

Aniden bir adam altına gizlendiği örtüyü atar ve bize “normal”in üç katı büyüklüğünde, kat kat, yumru yumru olmuş kafasını gösterir. Kimileri onu **Fil Adam*** olarak adlandıracaktır. Bir hayvan ismiyle

Hibritleştirme
Mezlezleştirme,
ayrı türlere
ait iki bireyin
karışması.

“insan” sözcüğünü böyle bir arada kullanmak, sanki “kurt-çocuk” ya da “balık-kadın” dan bahsedermişiz gibi, birini “canavar” olarak nitelendirmek için yeterlidir.

Birden fazla tür arasındaki mezlezleştirmeye “hibritleştirme” denir. Bir canlının canavar olduğuyula ilgili izlenimimiz genellikle beklenmedik ya da tamamıyla hayali bir hibritleşmeden kaynaklanır.